

INTERNATIONAL WEEKLY

№ 4

01.03.2017 – 15.03.2017

Foreign
Policy
Research
Institute

**Видання "INTERNATIONAL WEEKLY"
здійснюється за підтримкою
ФОНДУ ФРІДРІХА НАУМАННА ЗА СВОБОДУ
та Центру інформації та документації
НАТО в Україні**

Friedrich Naumann
STIFTUNG **FÜR DIE FREIHEIT**

ЗМІСТ

Україна – Європейський союз	3
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	3
<i>Трикутник Великобританія, Німеччина, Польща як можливість переформатування переговорів у «Нормандському форматі» .....</i>	<i>3</i>
Інші події в ЄС	5
<i>У Європарламенті підтримали ініціативу долучити Україну до списку держав, яким не потрібні візи .....</i>	<i>5</i>
<i>В ЄС назвали протиправними «націоналізацію» та введення валюти РФ в ОРДЛО .....</i>	<i>5</i>
<i>Делегація РФ вимагала змінити правила ПАРЕ для свого повернення – Ар'єв .....</i>	<i>6</i>
<i>Британський парламент затвердив законопроект про вихід країни з ЄС .....</i>	<i>6</i>
Україна – НАТО	8
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	8
<i>Основні напрямки співробітництва між Україною та НАТО в контексті російської агресії .....</i>	<i>8</i>
Євроатлантичний процес в Україні	10
<i>УКРАЇНА ПОСТІЙНО ПЕРЕБУВАЄ В ПОЛІ УВАГИ АЛЬЯНСУ .....</i>	<i>10</i>
<i>Делегація України відвідала установи НАТО в Бельгії та Нідерландах .....</i>	<i>10</i>
НАТО у фокусі тижня	11
<i>НАТО потрібне «гібридне стримування» Росії – Бредшоу .....</i>	<i>11</i>
<i>Столтенберг: 23 країни НАТО в 2016 році збільшили витрати на оборону .....</i>	<i>11</i>
<i>У США заявили, що РФ розгортає крилаті ракети: загрожують безпеці НАТО .....</i>	<i>12</i>
Зовнішня політика	13
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	13
<i>Продовження зовнішньополітичного діалогу зі Сполученими Штатами Америки .....</i>	<i>13</i>
Двосторонні відносини	15
США	15
Німеччина	15
Японія	16
Опір російській гібридній війні	17
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	17
<i>Гаага: перемога чи поразка? .....</i>	<i>17</i>

Україна – Європейський союз

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Трикутник Великобританія, Німеччина, Польща як можливість переформатування переговорів у «Нормандському форматі»

Початок березня ознаменувався візитами міністрів закордонних справ Великобританії, Польщі та Німеччини до України. Основними темами зустрічей у Києві стали перспективи переговорного процесу у «Нормандському форматі», імплементація Мінських домовленостей, дотримання режиму санкцій проти Росії та ситуація на Донбасі, а також питання безвізового режиму для України. Варто відзначити, що саме ці країни Європейського Союзу є найбільшими союзниками України на зовнішньополітичній арені. У спільній заяві з нагоди свого візиту міністри закордонних справ Британії Боріс Джонсон та Польщі Вітольд Ващиковський наголосили, що Крим – це Україна, і Росія мусить повернути його.

Візит міністра закордонних справ Німеччини Зігмара Габріеля теж означився позитивними сигналами для України, хоч і відбувався на фоні скандалу у зв'язку із заявами посла Німеччини в Україні Ернста Райхеля та невиконанням домовленостей досягнутих на зустрічі «Нормандської четвірки» щодо припинення вогню на Донбасі, які він особисто обговорював у Мюнхені. Габріель висловив підтримку Україні та наголосив: «Ми не на тій позиції, щоб знімати санкції, незважаючи на те, що, ймовірно, всі в Європі хотіли б поліпшення відносин з Росією». [1]

Незважаючи на те, що пан Габріель є лідером лівоцентристської Соціал-демократичної партії Німеччини, яка прихильно ставиться до відміни санкцій по відношенню до Росії, можна прослідкувати його **чітку позицію підтримки політики Ангели Меркель**, що свідчить про відхід від русоцентричної лінії його попередників Штайнмаєра - Шредера. Окрім того, ряд заяв Габріеля під час його офіційних візитів свідчать про його чітко сформовану **позицію на підтримку України**. Зокрема у Франції він заявляв що Німеччина і Франція згодні, що будь-які кроки щодо скасування санкцій проти Росії мають бути пов'язані з прогресом в мирному процесі на сході України. [2] Під час візиту до Сполучених Штатів пролунала заява, що **зближення між США і РФ не може відбутися коштом Європи чи України**. [3]

Очевидно, у Німеччині як зрештою в Британії та Польщі розуміють недовіру «Нормандського формату» у розв'язанні російсько-українського конфлікту обумовлену небажанням Росії виконувати свої зобов'язання відповідно до Мінських домовленостей. Зважаючи на

ініціативу, яка пролунала на Мюнхенській безпековій конференції щодо залучення США у переговорний процес «Нормандського формату», не виключена можливість його переформатування із залученням представників Польщі та Великобританії.

Принаймні порядок денний візитів очільників зовнішньополітичних відомств цих країн до України, свідчить про пошук альтернативної заміни або підсилення «Нормандського формату» переговорів. Польща у своїх зовнішньополітичних векторах і надалі підтримуватиме Британію і є її надійним партнером. Очевидно, що Німеччина та Франція прагнуть зберегти певну монополію у врегулюванні конфлікту на території України. Однак, через вибори у Франції ситуація стає непередбачуваною і таким чином проробляються нові перспективи переговорного процесу щодо України.

Знаковим також є надання Габріелем пріоритету відвідин України перед поїздкою до Росії та його публічна заява на спільній прес-конференції із С. Лавровим, де він чітко вказав, що з порушенням кордонів у Європі миритися ніхто не збирається - ніколи.[4]

Звісно, така лінія Німеччини як основного лідера Євроспільноти є програтною для Кремля. Однак, Україні задля подальшої підтримки європейських країн та збереження ними режиму санкцій проти Росії потрібно уникати політики подвійних стандартів, бо зважаючи на продовження торгівлі України з окупованими територіями та РФ, виникає питання, щодо подальшої перспективи підтримки таких санкцій. Варто звернути увагу на заяву Голови представництва Європейського Союзу в Україні Хюга Мінгареллі, який зазначив, що наразі питання посилення санкцій проти Росії не перебуває на порядку денному в ЄС. [5] Вже не раз лунали застереження і від окремих європейських країн, що вони економічно втрачають на політиці продовження санкцій щодо Росії у той час як Україна продовжує торгувати з нею. Такі ж самі запитання виникають щодо діяльності російських банків в Україні проти яких ЄС та США ввели санкції на підтримку української держави. До прикладу Угорщина заявила, що з 2014 року вона втратила в результаті запровадження санкцій ЄС 6.5 млрд. дол. У той же час, незважаючи на збройний конфлікт, Росія стала найбільшим інвестором України у 2016 році. **Тому, пріоритетом зовнішньої політики України є подальше гуртування європейських країн, щодо підтримки України та недопущення провалу цієї лінії через торгівельні контакти з окупованими територіями Донбасу та й Росією.**

1. <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-planety/gabriel-i-nimecka-dyplomatiya>
2. <http://www.eurointegration.com.ua/news/2017/01/28/7060823/>
3. <http://www.eurointegration.com.ua/news/2017/02/6/7061203/>
4. <http://www.dw.com/uk/%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0%D1%80-%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%B4%D1%83%D1%88-%D0%B4%D0%BB%D1%8F-%D0%B1%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%BB%D0%B0%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0-%D0%B2%D1%96%D0%B4-%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%87%D0%BA%D0%B0-%D2%91%D0%B0%D0%B1%D1%80%D1%96%D0%B5%D0%BB%D1%8F/a-37883769>
5. <http://hromadske.ua/posts/yevrosoiuz-ne-posyliuvatyme-sanktsii-proty-rf-naiblyzhchym-chasom-posol-yes>

Інші події в ЄС**У Європарламенті підтримали ініціативу долучити Україну до списку держав, яким не потрібні візи****09.03.2017**

Комітет Європарламенту з громадянських свобод, юстиції та внутрішніх справ підтримав законодавчу ініціативу долучити Україну до списку держав, яким для в'їзду до країн Шенгенського простору не потрібні візи.

Як повідомляє кореспондент Радіо Свобода, «за» ухвалення резолюції проголосували 39 членів комітету, «проти» – 4, один євродепутат утримався.

Минулого тижня послы 28 країн-членів ЄС підтвердили від імені Ради ЄС неофіційну угоду про лібералізацію візового режиму для громадян України.

Угода передбачає безвізовий режим для громадян України, що в'їжджають на територію країн «шенгенської зони», для короткотермінового перебування – до 90 днів у будь-який 180-денний період. Вона буде стосуватися власників біометричних паспортів і не дасть права на працевлаштування. Після цього угоду від імені Ради ЄС подали на розгляд Європарламенту для голосування законодавчої ініціативи в комітеті з громадянських свобод.

Це рішення ще має затвердитися повним складом Європарламенту і у подальшому ухвалитися Радою ЄС.

28 лютого переговори між Європейським парламентом, Радою Євросоюзу та Єврокомісією щодо безвізового режиму для українців завершилися тим часом іще неофіційною угодою, на якій була ухвалена фактично остаточна версія законодавчого тексту.

Європейський простір**В ЄС назвали протиправними «націоналізацію» та введення валюти РФ в ОРДЛО****10.03.2017**

У Євросоюзі заявили, що рішення ватажків в "ДНР/ЛНР" про так звану "націоналізацію" підприємств та використання російської валюти на непідконтрольних уряду Україні територіях є протиправними та не відповідають Мінським домовленостям.

Про це заявила речник Єврокомісії Майя Косьянчич, повідомляє Укрінформ.

"Так звані адміністративні заходи, зокрема, як повідомляється, захоплення компаній у Донецьку або введення іншої, ніж українська гривня, валюти, у Луганську, не відповідають Мінським домовленостям, є юридично недійсними та лише призводять до посилення напруженості", - заявили в ЄС.

Відзначається також, що такі рішення є безпідставними, призводять до подальшої ізоляції жителів на непідконтрольних уряду територіях України.

У ЄС зазначили, що ситуація із втратою телефонного зв'язку через захоплення компаній, а також блокада залізничного сполучення між підконтрольним уряду та непідконтрольними територіями, повинна бути вирішена якнайшвидше.

У коментарі наголошується, що "Росія повинна у повному обсязі виконати свої зобов'язання та вплинути на так звані народні республіки у Донецькій і Луганській областях".

Євросоюз також відзначає, що підписаний 18 лютого президентом РФ указ про визнання деяких документів, виданих в "народних республіках" у Донецькій і Луганській областях України, також не відповідає духу Мінських домовленостей.

"ЄС залишається непохитним у своїй підтримці суверенітету, територіальної цілісності та єдності України, а також щодо повної імплементації Мінських домовленостей", - запевнила Косьянчич.

Українська правда

Делегація РФ вимагала змінити правила ПАРЕ для свого повернення – Ар'єв

10.03.2017

Російська делегація в Парламентській Асамблеї Ради Європи вимагала змінити правила, аби вона могла повернутися до роботи в Асамблеї.

Про це на своїй сторінці у Facebook написав голова української делегації в ПАРЕ Володимир Ар'єв.

"Дебати з росіянами завершилися. Вони вимагали зміни правил ПАРЕ для свого повернення, їм казали - приїжджайте і розмовляйте, беріть участь у дискусіях. Вони красиво казали, що хочуть діалогу, натомість на обговорення загострення на Донбасі демонстративно не залишилися", - написав він.

Також, за словами Ар'єва, жодного рішення щодо російської делегації ПостКом ПАРЕ не ухвалював.

"Коли минулого року я казав, що росіяни будуть вимагати зміни регламенту ПАРЕ, на Бюро влітку мені дорікали, що я так кажу, бо не люблю росіян. Потім РФ поставила цю вимогу, а сьогодні підтвердила в обличчя: або міняєте під нас правила, або до побачення.

Коли я сьогодні сказав, що зміна правил під РФ знищить повагу до Асамблеї і її вплив, мені відповіли, що я сильно перебільшую і що це в мені говорить особисте", - йдеться у повідомленні голови української делегації в ПАРЕ.

Нагадаємо, у 2014 році ПАРЕ ухвалила резолюцію та позбавила російську делегацію права голосу на рік через анексію Криму. У відповідь російська делегація припинила участь у роботі ПАРЕ. У 2016 та 2017 році Росія не надіслала у Страсбург список своєї делегації, тим самим уникла голосування, на якому мало б вирішитися питання продовження припинення права голосу.

Зазначимо, що 9-10 березня на особисте запрошення президента Парламентської Асамблеї Педра Агравунта у засіданні Постійного комітету в Мадриді взяла участь парламентська делегація Російської Держдуми.

Раніше повідомлялося, що 9 березня 2017 року українська громада у Мадриді пікетувала делегацію росіян, яка вперше із 2014 року взяла участь у засіданні Бюро Парламентської Асамблеї Ради Європи.

Українська правда

Британський парламент затвердив законопроект про вихід країни з ЄС

14.03.2017

Палата лордів британського парламенту 13 березня схвалила остаточний варіант законопроекту, що дає уряду право розпочати процес виходу Великої Британії з Європейського союзу. Раніше документ був схвалений Палатою громад. Прем'єр-міністр Тереза Мей може оголосити про початок процедури виходу з ЄС уже 14 березня.

Уряд вніс законопроект до парламенту наприкінці січня і наполягав на ухваленні тексту в незмінному вигляді.

Нижня палата схвалила пропозицію уряду, проте Палата лордів, в якій уряд не має більшості, на початку березня внесла в законопроект дві поправки. Перша стосувалася надання гарантій громадянам ЄС, які перебувають на території країни, інша поправка надає парламенту можливість заблокувати дії уряду щодо

виходу з Євросоюзу. Однак після того як нижня палата відкинула ці поправки, Палата лордів схвалила закон без них.

Процес виходу Великої Британії з ЄС має бути розпочатий до 31 березня і триватиме до двох років.

У червні 2016 року більшість жителів Великої Британії на референдумі висловилися за вихід з Євросоюзу. Попри те, що більшість депутатів були проти виходу країни з ЄС, представники провідних партій, консерватори і лейбористи, заявили, що виконають волю виборців.

Радіо Свобода

Україна – НАТО**АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ*****Основні напрямки співробітництва між Україною та НАТО в контексті російської агресії***

8 березня 2017 року відбулося засідання Комісії Україна-НАТО в штаб-квартирі Альянсу у Брюсселі. Найактуальнішою темою зустрічі стало загострення ситуації на сході України, спричинене збройними провокаціями з боку регулярних російських військ та їхніх парамілітарних підрозділів. Було констатовано, що Росія в порушення Мінських домовленостей, продовжує політичну, військову, матеріально-технічну і логістичну підтримку незаконних формувань, що захопили та тероризують окремі райони Донецької та Луганської областей нашої держави. [1]

Як зазначив заступник міністра закордонних справ України Вадим Пристайко: **«була чітка позиція щодо підтримки України з боку НАТО, як організації, і всіх 28 членів. Вони знають, хто на кого напав, розуміють хто винен, і називають винною Росію»**. За результатами засідання Комісії Україна-НАТО, вдалося досягти домовленості про можливе позачергове спеціальне засідання НАТО щодо ситуації в Україні. Також було обговорено можливість подальших високих контактів між Україною та НАТО. [2] Відзначимо, згадана зустріч відбувалася на тлі загострення ситуації на сході України та підтвердження Пентагоном інформації, що Росія розмістила на своїй території крилаті ракети які порушують Договір про ліквідацію ракет середньої і малої дальності і є прямою загрозою країнам-членам НАТО.

Варто згадати певну невизначеність політики НАТО щодо України в оборонних питаннях, яка виходила з побоювань його керівництва наразитися на конфлікт з Росією. Підтвердженням цього стало відкладення зустрічі з представниками української влади з приводу систем протиракетної оборони. Очевидно, такий крок також був продиктований нестійкою позицією США щодо самого Альянсу та Росії. Однак, зараз можна говорити про чітку політику підтримки України з боку НАТО, особливо на терені протидії гібридній війні. **Вище керівництво НАТО неодноразово наголошувало, що Україна є і залишатиметься одним з пріоритетів Альянсу, який продовжить підтримувати нашу державу у багатьох векторах, зокрема і у боротьбі з російською пропагандою. Усвідомлення Росії як основної загрози регіональній безпеці, розгортання нею крилатих ракет наземного базування, кібератаки, політичні агітації, пропаганда та поширення неправдивої інформації серед країн-членів НАТО об'єктивно сприяють поглибленню контактів Альянсу з Україною, для спільного стримування**

Кремля. Як влучно заявив заступник командувача об'єднаними силами НАТО в Європі британський генерал Адріан Бредшоу: **«Відповіддю на російські гібридні методи ведення війни має стати «гібридне стримування».** Як приклад він навів, зокрема, економічні санкції відносно Росії. [3]

З початком року відбулася низка зустрічей представників України та НАТО з питань стратегічних комунікацій та воєнної реформи. Так у січні цього року на засіданні Комісії Україна-НАТО обговорювалися результати впровадження Україною Дорожньої карти співробітництва з НАТО у сфері стратегічних комунікацій. Україна представила план роботи у цьому напрямі на 2017 р.[4]. У правовому полі України в контексті євроатлантичної інтеграції був підписаний Указ Президента «Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості про співробітництво України з НАТО на період 2017-2020 років». Концепція спрямована на підвищення рівня підтримки громадськістю державної політики у сфері євроатлантичної інтеграції та рівня довіри громадян України до НАТО як ключової інституції у зміцненні міжнародної безпеки[5].

Варто відзначити, що у сучасних умовах війни з Росією, в українському суспільстві прийшло усвідомлення, що тільки членство в НАТО зможе у повній мірі захистити національні інтереси у сфері оборони. Також, 13 березня у рамках Трастового фонду НАТО з удосконалення системи командування, управління, зв'язку та обміну інформацією відбувся візит представників зацікавлених органів державної влади України до установ НАТО в Бельгії та Нідерландах. Зазначений захід став першим кроком у практичній реалізації проекту з обміну досвідом та знаннями, який передбачає надання масштабної консультативно-дорадчої допомоги Україні з боку НАТО та країн-членів Альянсу. [6] Як відомо, НАТО надає Україні експертні консультації з широкого кола питань, у тому числі з питань протидії кіберзагрозам, зв'язку, логістики тощо.

Проте, широкомасштабного військового співробітництва України та НАТО не варто очікувати. Пріоритетами у співробітництві залишатимуться впровадження стандартів НАТО у Міністерстві оборони, Державній прикордонній службі, Національній гвардії України, військовій освіті. Особливого значення у сучасних умовах набуває співпраця у контексті протидії російським інформаційним впливам та спільні дії щодо боротьби з російською пропагандою. Цілком логічно сподіватися на те, що НАТО продовжуватиме здійснювати політико-дипломатичний тиск на Росію і політично підтримуватиме Україну. Однак, в української влади не вистачає політичної волі до більш рішучих дій та контактів з НАТО і вона не ставить за мету у середньостроковій перспективі набуття членства нашої держави в НАТО. Схоже, що вищому керівництву цілком підходить формат співробітництва з Альянсом, бо факт членства передбачає відкритість і прозорість. Однак співробітництво не захистить Україну у теперішній війні з Росією.

Нагадаємо, Північноатлантичний Альянс припинив усю практичну співпрацю з Москвою, але залишив можливість політичних контактів.

1. <http://nato.mfa.gov.ua/ua/press-center/news/55394-nato-trimaje-pid-pilynim-kontrolem-bezpekovu-situaciju-v-ta-navkolo-ukrajini>
2. <https://www.unian.ua/politics/1814156-zasidannya-ukrajina-nato-v-alyansi-znayut-hto-na-kogo-napav-i-nazivayut-vinnoyu-rosiyu.html>
3. <http://www.pravda.com.ua/news/2017/03/4/7137143/>
4. <http://nato.mfa.gov.ua/ua/press-center/news/53912-ukrajina-predstavila-v-shtab-kvartiri-nato-plani-shhodo-stvorennya-sistemi-strategichnih-komunikacij>

5. <http://nato.mfa.gov.ua/ua/press-center/news/54996-prezident-zatverdiv-koncepciju-vdoskonalennya-informuvannya-gromadsykosti-pro-spivrobotnictvo-ukrajini-z-nato-na-2017-2020-roki>
6. <http://nato.mfa.gov.ua/ua/press-center/news/55522-delegacija-ukrajini-vidvidala-ustanovi-nato-v-belygiji-ta-niderlandah>

Євроантлантичний процес в Україні

Україна постійно перебуває в полі уваги Альянсу

08.03.2017

У штаб-квартирі НАТО відбулось засідання Комісії Україна-НАТО на рівні послів за участю заступника міністра закордонних справ України Вадима Пристайка. Предметом обговорення стали ситуація на сході України та в Автономній Республіці Крим, перспективи Мінського процесу.

Головною темою засідання стала нова хвиля ескалації агресії Росії проти України. Було обговорене триваюче загострення безпекової ситуації на сході України, спричинене збройними провокаціями з боку підтримуваних Росією бойовиків.

Було констатовано, що Росія, в порушення Мінських домовленостей, продовжує політичну, військову, матеріально-технічну і логістичну підтримку незаконних формувань, що захопили та тероризують окремі райони Донецької та Луганської областей нашої держави.

Відбувся обмін інформацією щодо масштабної військової активності Росії поблизу кордонів України та НАТО.

Союзники одностайно засудили триваючу агресію Росії, наголосили на невизнанні анексії автономної Республіки Крим України, засвідчили рішучість своєї підтримки України в складних безпекових умовах, в черговий раз закликали Росію повернутися в рамки міжнародного права в т.ч. забезпечити повне виконання Мінських домовленостей.

Відбулася відверта дискусія щодо ходу внутрішньодержавних реформ в Україні. НАТО привітала досягнуті результати та закликала Україну продовжити відповідні зусилля. При цьому союзники запевнили в тому, що і надалі надаватимуть активну політичну і практичну підтримку нашій державі.

Союзники висловили занепокоєння ситуацією із блокуванням шляхів постачання вугілля з непідконтрольних територій, наголосивши на необхідності вирішення існуючих протиріч у законному руслі.

Окремо був обговорений план контактів України з НАТО на вищому рівні протягом поточного року.

Місія України при НАТО

Делегація України відвідала установи НАТО в Бельгії та Нідерландах

13.02.2017

У рамках Трастового фонду НАТО з удосконалення системи командування, управління, зв'язку та обміну інформацією відбувся візит представників зацікавлених органів державної влади України на чолі з начальником зв'язку Збройних Сил – начальником Головного управління зв'язку та інформаційних систем Генерального штабу Збройних Сил України генерал-майором Володимиром Рапком до установ НАТО в Бельгії та Нідерландах.

Зазначений захід став першим кроком у практичній реалізації проекту з обміну досвідом та знаннями, який передбачає надання масштабної консультативно-дорадчої допомоги Україні з боку НАТО та країн-членів Альянсу.

Українські фахівці відвідали ситуаційний центр штаб-квартири НАТО у Брюсселі, Центр передового досвіду з розвитку системи управління та структурні підрозділи Агенції НАТО із зв'язку та інформації в Утрехті та Гаазі відповідно, де мали можливість ознайомились з організацією роботи зазначених установ та сучасними зразками автоматизованої системи оперативного (бойового) управління, зв'язку, розвідки та спостереження.

Місія України при НАТО

НАТО у фокусі тижня

НАТО потрібне «гібридне стримування» Росії – Бредшоу

04.03.2017

Відповіддю на російські гібридні методи ведення війни має стати "гібридне стримування".

Про це заявив заступник командувача об'єднаними силами НАТО в Європі британський генерал Адріан Бредшоу в інтерв'ю **ВВС**.

За словами генерала, Заходу потрібна загальна стратегія, щоб протистояти цим загрозам (кібератакам, пропаганді і політичній агітації). Бредшоу заявив, що відповіддю на гібридні методи ведення війни має стати "гібридне стримування".

Як приклад він навів, зокрема, економічні санкції відносно Росії.

Крім того, вважає Бредшоу, потрібно забезпечити російськомовне населення країн Балтії джерелами інформації, що представляють альтернативу російському державному телебаченню.

Бредшоу висловив думку, що поведінка Росії на міжнародній арені пояснюється тим, що президент Володимир Путін "захищає власну владу". При цьому ймовірність військового зіткнення Росії і НАТО Бредшоу оцінив як низьку. Разом з тим, за його словами, "дуже невеликий ризик залишається, і оскільки його наслідки можуть бути катастрофічними, необхідно займатися цими проблемами".

Українська правда

Столтенберг: 23 країни НАТО в 2016 році збільшили витрати на оборону

13.03.2017

Генсек Альянсу закликав країни-члени НАТО і надалі нарощувати оборонні видатки. Це, на його думку, дозволить зміцнити трансатлантичне співробітництво.

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг у понеділок, 13 березня, закликав країни-члени Альянсу підвищити видатки на оборону у відповідності зі взятими в 2014 році зобов'язаннями, а також з огляду на вимоги США, які озвучує президент Дональд Трамп. "Це важливо для збереження сили трансатлантичних зв'язків, на яких засновано Альянс", - зазначив Столтенберг, представляючи річний звіт генерального секретаря, цитує інформагенція АФР.

За наведеними в звіті даними, лише п'ять із 28 країн-членів НАТО витрачають два або більше відсотків ВВП на оборону: США, Великобританія, Греція, Польща та Естонія. Водночас генсек Альянсу зазначив, що у 23 союзників витрати на оборону в 2016 році порівняно з попереднім роком у реальному вираженні зросли. Збільшення оборонних видатків європейських країн-членів

НАТО та Канади становило 10 мільярдів доларів США. Румунія планує виконати вимогу щодо двох відсотків уже в поточному році, Латвія та Литва - у 2018-му. Німеччина витрачає на оборону лише 1,2 відсотка ВВП. "Якщо Німеччина збільшить свої видатки на оборону, це буде добре для Європи, для Європейського Союзу і для НАТО", - зазначив, коментуючи цей факт, Столтенберг, цитує інформагенція dra.

Нагадаємо, міністр закордонних справ Німеччини Зігмар Габріель (Sigmar Gabriel) висловив сумнів щодо того, чи доцільно Німеччині підвищувати свій оборонний бюджет, оскільки це може спричинити занепокоєння сусідів. Підвищення оборонних видатків Німеччини до двох відсотків ВВП приблизно урівняє військовий бюджет країни з російським на рівні близько 65 мільярдів євро.

Президент США Дональд Трамп планує збільшити оборонний бюджет США на 54 мільярди доларів, або приблизно на 10 відсотків.

DW Україна

У США заявили, що РФ розгортає крилаті ракети: загрожують безпеці НАТО

08.03.2017

Заступник голови Комітету начальників штабів збройних сил США Пол Селва заявив, що Росія розгорнула на своїй території крилаті ракети наземного базування.

Як повідомляє **DW**, про це Селва заявив на слуханнях у комітеті Палати представників Конгресу США з питань збройних сил.

За словами генерала, даний крок з боку РФ порушує "дух та мету" договору Москви і Вашингтона про ліквідацію ракет середньої і малої дальності, підписаного президентами США і СРСР Рональдом Рейганом і Михайлом Горбачовим у 1987 році у Вашингтоні та "загрожує безпеці НАТО".

"Сама система є загрозою для більшості наших об'єктів в Європі, і ми вважаємо, що росіяни навмисно задіяли її, щоб створити загрозу для НАТО і об'єктів у зоні відповідальності альянсу", - заявив Селва.

Заява генерала стало першим офіційним підтвердженням з боку американських військових, що даний крок Москви, про який ще в лютому повідомила газета The New York Times, дійсно мав місце, зазначає Reuters.

14 лютого The New York Times повідомила з посиланням на джерела в адміністрації США, що Росія розмістила на своїй території крилаті ракети у порушення угоди про ракети середньої і малої дальності.

Американські чиновники повідомили виданню, що у Росії загалом є 2 дивізії "заборонених" крилатих ракет: один з них було переміщено у грудні 2016 року на діючу військову базу на території РФ, інший продовжує випробування на полігоні Капустін Яр в Астраханській області.

У російському МЗС ці відомості назвали "голосливими звинуваченнями".

Українська правда

Зовнішня політика**АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ*****Продовження зовнішньополітичного діалогу зі Сполученими Штатами Америки***

Україна продовжує політичний діалог зі Сполученими Штатами, який інтенсифікувався ще у минулому місяці і позначився позитивними сигналами Вашингтону. Взагалі підтримка України таким світовим лідером є вкрай важливою у протистоянні російській агресії.

Варто відзначити, що ще під час виборчої кампанії у США українська влада робила ставку на перемогу Гілларі Клінтон. Відповідно політика по відношенню до США планувалася за принципом співпраці з Бараком Обамою і можна було чітко спрогнозувати подальшу підтримку України з боку офіційного Вашингтону. Однак, за відомими результатами виборів у США і прорахунків Києва потрібно було в оперативному порядку розробляти іншу стратегію і тактику комунікації з Трампом щоб заручитися підтримкою США насамперед у протистоянні з Росією. Основними завданнями у цьому напрямку було донести чітку позицію, що наша держава не є розмінною монетою і не допустити політичних торгів за рахунок України. Вирішення цього завдання покладалося на візит Президента Петра Порошенка до США та його зустріч з Трампом. Порошенко на цій зустрічі мав поінформувати Трампа про ситуацію в Україні пов'язану з російською агресією та розставити основні акценти у відносинах з РФ. Очевидно, що вкрай важливо було організувати цей візит перед зустріччю Трампа та Путіна. Для цього з початку року відбулася низка зустрічей міністра закордонних справ П. Клімкіна з політичним керівництвом США.

На початку березня цього року відбувся ще один візит міністра Павла Клімкіна до США. У рамках візиту міністр провів ряд зустрічей з представниками уряду та експертним середовищем Америки, де прозвучали значимі заяви для України. Так, 7 березня відбулася його зустріч з Державним секретарем США Рексом Тіллерсоном. Основними темами переговорів стали ситуація на сході України та невиконання Росією Мінських домовленостей. Державний секретар США Рекс Тіллерсон наголосив, що США і надалі підтримуватимуть Україну, а санкції США проти РФ залишаться в силі до повного виконання Мінських домовленостей, припинення агресії та деокупації Донбасу і Криму. Україна є одним із ключових партнерів Сполучених Штатів в регіоні. Сполучені Штати будуть також послідовно підтримувати її на шляху реформ та не допустять ніяких обмінів за рахунок України.

Питання України жодним чином не буде вирішуватись в контексті з іншими питаннями. Питання України є фундаментально важливим для Сполучених Штатів Америки. Про це йдеться у заяві міністра закордонних справ України Клімкіна за підсумками зустрічі із Тіллерсоном. [1] Співрозмовники також домовилися працювати над підготовкою зустрічі між Президентами України та США.

Крім того, міністр закордонних справ України виступив під час слухань у Конгресі США. Зокрема, він зосередив увагу, що з Росією не може бути ніяких угод і що діалог з нею потрібно вести з позиції сили. Також, на думку міністра, постачання оборонної зброї та продовження поставок військово-технічного обладнання стало би потужним сигналом для Кремля [2]. Міністр зосереджував увагу на необхідності продовження санкцій проти Росії та нагадав, що Кремль веде гібридну війну проти мирних країн за допомогою агресивної інформаційної політики та пропагандистських каналів.

Візит Міністра відзначився також зустріччю з радником з національної безпеки в адміністрації Дональда Трампа Гербертом Раймондом Макмастером. Павло Клімкін висловив сподівання, що досвід, який генерал-лейтенант Макмастер здобув під час вивчення стратегії гібридної війни Росії проти України на доручення командування армії США, дає йому можливість повною мірою зрозуміти виклики, з якими стикається Україна. Міністр також наголосив на необхідності подальшого поглиблення українсько-американського безпекового співробітництва у вимірах, які становлять спільний інтерес. [3] Ймовірно, що після розгортання Росією на своїй території крилатих ракет наземного базування, що суперечить угоді Москви й Вашингтона щодо ліквідації ракет середньої і малої дальності, підписаної у 1987 році, таке співробітництво активізується.

Таким чином, можна підсумувати, що міністру Павлу Клімкіну не вдалося організувати офіційний візит Президента Порошенка до США як це планувалось, очевидно через домінування у Трампа інших пріоритетів, однак вдалося донести основні меседжі до офіційного Вашингтону. Доказом цього є ряд його зустрічей та заяв, які мають свою вагу для подальшого сприйняття позиції України, що будь-які торги за рахунок її державних інтересів недопустимі. З боку США пролунали заяви підтримки України у війні з РФ. Очевидно, Україні потрібно продовжувати чинити тиск на Кремль у виконанні Мінських домовленостей, а з огляду на те, що Росія розуміє лише силу, підтримка Сполучених Штатів є вкрай важливою. Крім того, іде пошук різних опцій у Мінському форматі переговорів і США могли би підсилити їх своєю активною участю.

1. <https://twitter.com/chastime/status/839162385646616576>
2. <https://www.ukrinform.ua/rubric-politycs/2189210-klimkin-skazav-skilki-rosijskoi-zbroi-nini-na-okupovanih-teritoriah.html>
3. <http://mfa.gov.ua/ua/press-center/news/55393-ministr-zakordonnih-sprav-ukrajini-pavlo-klimkin-proviv-zustrich-z-radnikom-prezidenta-ssha-z-pitany-nacionalnoji-bezpeki-general-lejtenantom-gerbertom-rajmondом-makmasterom>

Двосторонні відносини**США****Україна і питання Криму залишається серед пріоритетів для нової Адміністрації США – зустріч Президента України та Віце-президента США****07.03.2017**

Державний секретар США Рекс Тіллерсон запевнив міністра закордонних справ України Павла Клімкіна, що ніяких "обмінів" України в контексті розв'язання інших питань не буде.

Про це йдеться у заяві міністра закордонних справ України Клімкіна за підсумками зустрічі із держсекретарем Тіллерсоном. Відео заяви Клімкіна опубліковано "Голосом Америки" у [Twitter](#).

"Ми говорили про контакти, і про те, яким чином ми будемо взаємодіяти разом у найближчому майбутньому у сфері нашої протидії російській агресії", - заявив Клімкін.

"Дуже чітко прозвучала теза, що не може бути, аж ніяким чином, жодних формальних, неформальних, фантастичних, міфологічних розмінів.

Тобто питання України жодним чином не буде вирішуватись в контексті з іншими питаннями. Питання України є фундаментально важливим для Сполучених Штатів Америки", - заявив він.

Раніше повідомлялося, що державний секретар США Рекс Тіллерсон запевнив, що США будуть продовжувати підтримувати Україну у боротьбі з агресією Росії.

*Українська правда***Німеччина****Президент України провів зустріч з Міністром закордонних справ ФРН****02.03.2017**

Президент України Петро Порошенко провів зустріч з Міністром закордонних справ Німеччини Зігмаром Гарбрієлем, який перебуває в Україні зі своїм першим візитом.

Глава держави наголосив на провідній ролі Німеччини у консолідації європейських зусиль у питанні захисту українського суверенітету від російської агресії, що є запорукою відновлення стабільності в Європі.

Сторони детально обговорили загострення ситуації в районі Авдіївки, спричинене обстрілами російських бойовиків.

Президент України наголосив на важливості збереження санкцій проти РФ та їх посилення. Глава держави підкреслив, що спровокована бойовиками нова ескалація насильства на Донбасі, визнання документів так званих «ЛНР» та «ДНР», привласнення українських підприємств є черговим свідченням агресії Росії проти України та вимагає задіяння нових санкційних інструментів з боку ЄС. Глава держави подякував за внесок Німеччини в ухвалення нещодавніх рішень щодо розблокування процесу запровадження безвізового режиму для українців.

Міністр закордонних справ Німеччини запевнив у підтримці якнайшвидшого впровадження безвізу.

Петро Порошенко та Зігмар Гарбрієль також відзначили позитивну динаміку зміцнення економічного партнерства між Україною та ФРН.

Інтернет-представництво Президента

Японія

«Найвища гарантія безпеки – це сильні збройні сили», - Голова Верховної Ради Андрій Парубій під час зустрічі з Державним Міністром Оборони Японії

01.03.2017

Голова Верховної Ради України А.Парубій у рамках робочого візиту до Японії зустрівся у середу з Державним Міністром Оборони Паном Вакаямія Кенджі.

Під час зустрічі було обговорено питання взаємодії Сил Самооборони Японії зі Збройними силами України, проаналізовано можливі загрози, особливості сучасної гібридної війни.

«Для України розвиток стратегічних відносин з Японією є важливим завданням зовнішньої політики, і ми готові ділитися досвідом», - сказав Голова Верховної Ради і наголосив на необхідності розвивати співпрацю у сфері оборони.

Він подякував за допомогу, яку надає Японія Україні, та за послідовну підтримку політики санкцій проти Росії. «Це важливо не лише для України, а й для світової безпеки, бо ми бачимо загальну напругу у питаннях безпеки у світі. Агресія Росії проти України – один з елементів порушення системи безпеки», - сказав А.Парубій. Він нагадав про агресію Росії в Грузії і зауважив, що «є прогнозування, що такі дії можуть статися по відношенню до країн Прибалтики, такі відчуття є і на північних землях Японії».

Голова Українського Парламенту заявив, що міжнародні угоди не завжди мають вирішальне значення у питанні безпеки, «тут головне - чи може країна сама себе захистити». Він зауважив, що свого часу Україна віддала один з найбільших військових потенціалів, сподіваючись на підтримку і гарантії країн, які були в цьому процесі. «Думаю, це великий наш урок», - сказав А.Парубій і наголосив, що «найвища гарантія безпеки – це сильні збройні сили».

Голова Верховної Ради висловив переконання, що співпраця у сфері безпеки матиме важливе значення для наших держав. «Ми вважаємо, що співпраця між нашими силами є двосторонньо вигідною для того, аби перейняти досвід, який ми здобули в цій війні, - сказав він і додав. - З агресором неможливо домовитись, його можна тільки зупинити. Він буде йти рівно до того місця, поки його не зупинять. Дипломатію для переговорів він використовує лише для того, аби виграти час. Єдине, що може їх стримувати – це потужні збройні сили».

Міністр Оборони Японії зазначив, що «нам треба забезпечувати безпеку на світовому рівні на основі верховенства права». «У нас є велика перспектива співпраці у цій сфері. Це потрібно для узгодження позицій, дій і вчасного реагування на загрози, - сказав він і додав. - Сподіваюсь, що наші стосунки будуть розвиватися ще швидше і ще ефективніше. Я усвідомлюю, що наша країна знаходиться на Далекому Сході, а Україна - в центрі Європи, але у цій важливій ситуації ми маємо співпрацювати».

Верховна Рада України

Опір російській гібридній війні

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Гаага: перемога чи поразка?

6-9 березня відбулися публічні слухання Міжнародного суду ООН (МС ООН) в Гаазі за позовом України проти Росії. Як відомо Україна подала позов до Міжнародного суду ще 16 січня 2017 року, з вимогою притягнути Росію до відповідальності за фінансування тероризму та дискримінації українського та кримськотатарського населення в Криму після окупації та анексії півострова російськими військами. Позов подано в рамках Міжнародної конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму та Міжнародної конвенції про ліквідацію всіх форм расової дискримінації. Україна також просить Міжнародний суд про тимчасові заходи на час розгляду справи. Проте, **звернення не стосується встановлення факту збройної агресії Російської Федерації проти України.**

Україна у стані фактичної війни уже четвертий рік. **Однак, звертаємо увагу на той факт, що наша держава хоче притягнути Росію до відповідальності з позиції мирного часу, а мирні конвенції не працюють в умовах реальної війни.** Ми вже не раз зазначали, що Україні необхідно визнати факт війни та діяти відповідно до Гаазької конвенції 1907 року та Женевської конвенції 1946 року які регулюють відносини між державами в період воєнного часу. Розглядаючи внутрішню ситуацію в Україні, не бажання влади офіційно визнати і законодавчо закріпити факт окупованих територій, факт війни з Росією, і Росію як агресора та Україну як жертву російської воєнної агресії, українська делегація намагається довести про порушення прав людини Російською Федерацією на території України в мирний час. Але в такому разі відповідальність за дотримання чи порушення прав людини несе не Росія а Україна, оскільки такі порушення відбуваються на її власній території, адже ми відмовляємося визнавати ці території окупованими в результаті російської воєнної агресії. Відтак, ми не можемо спиратись на положення Гаазької конвенції 1907 року яка покладає всю відповідальність за дотримання прав людини на окупованих територіях на країну-окупанта, а не на державу, територію якої окупували. Така позиція України в Гаазькому міжнародному суді дає російській делегації вдаватись до відвертої і нахабної брехні Кремля в МС ООН, про те що бойовики ЛНР та ДНР знаходять зброю в старих складах, колишнього СРСР, успадкованих Україною 1991 році від радянської армії, яка була призначена стримувати НАТО.

Це наводить на думку, що все розгортається за придуманим Орвелівським

сценарієм з боку як з однієї так і іншої сторони, тільки в реальному часі і просторі. У своїх виступах в МС ООН представники України уникають прямих формулювань таких як «війна», «окуповані території», а це у свою чергу нівелює захист національних інтересів та безпеки і **дає можливість РФ закидати Україні, що у неї на сході громадянська війна**. Також невизнання Росії як агресора знімає з неї питання про відповідальність за незаконні військові дії в Україні та окупацію Криму. Виникає безліч питань. Якщо ЛНР і ДНР офіційно не визнані терористичними організаціями, то про яке фінансування тероризму йде мова? **Бо наша держава не зазнала атак якоїсь терористичної організації, а стала об'єктом спланованої та широкомасштабної збройної агресії з боку Російської Федерації**. З огляду на це **правовою підставою збройної відсічі Російській Федерації як державі-агресору є ст. 51 Статуту ООН [1] Закон України № 1932-ХІІ від 6 грудня 1991 року «Про оборону України».[2]**. Ось на чому потрібно наголошувати в усіх офіційних документах, дипломатичних майданчиках та ЗМІ. Відповідно до цих документів **ми здійснюємо самооборону України від збройної агресії Росії, і аж ніяк це не «АТО». У нашій країні реальний стан війни а не гібридного миру**.

Окрім того варто згадати про компетенцію МС ООН. Згідно зі Статутом ООН МС має право розглядати юридичні суперечки між державами та давати консультативні висновки, оскільки міжнародний суд є органом мирного розв'язання міждержавних суперечок. Згідно Статуту ООН, не Міжнародний суд а Рада Безпеки несе відповідальність за врегулювання важливих політичних суперечок. [3] А ситуацію у відносинах Росія – Україна можна кваліфікувати як політичну суперечку, оскільки війна є вищою формою політичного конфлікту.

Таким чином, логічніше і зрозуміліше для України було б врегулювати питання про правовий статус російської окупації та підготувати чітку претензію до Російської Федерації як державі-агресора з позовом що стосується встановлення факту збройної агресії Російської Федерації проти України, вирішення питання про відповідальність держави-агресора, визначення форм та обсягу цієї відповідальності, а також відшкодування Україні збитків, яких вона зазнала внаслідок російської агресії. Спираючись на існуючу реальність Росія доводить у МС ООН, що усі претензії України знаходяться в полі військового конфлікту, де цей же суд має обмежену юрисдикцію. Інша справа що *цей конфлікт Росія трактує як громадянську війну в Україні – тобто внутрішній конфлікт, а не міждержавний російсько-український конфлікт, до якого вона жодного стосунку нібито немає*.

Відтак, міжнародні провадження обмежуватимуться встановленням відповідальності Російської Федерації не за збройну агресію проти України, а за невиконання міжнародних зобов'язань за певними конвенційними актами в мирний час. **А питання відповідальності Російської Федерації за скоєння власне злочину агресії та порушення нею норм міжнародного гуманітарного права не розглядатиметься [4]. Тож не варто очікувати, що рішення Міжнародного суду, незалежно від того на чю користь воно буде прийнято, призведе до звільнення Донбасу і Криму від російських окупантів та відновлення Україною контролю над своїми східними кордонами.**

1. http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_010
2. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1932-12>
3. <http://www.un.org/en/charter-united-nations/>
4. <http://tyzhden.ua/Politics/187197>